

Элективті пәндер каталогы

6B09 - Ветеринария

(Білім беру саласының жіктелуі және коды)

6B091 - Ветеринария

(Даярлау бағытының жіктелуі және коды)

0841

(Халықаралық стандарттық білім беру жіктеуішіндегі код)

B083 - Ветеринария

(Білім беру бағдарламасы тобының жіктелуі және коды)

6B09103 - Ветеринария

(Білім беру бағдарламасының коды және атауы)

(дайындық деңгейі)

Оқуға түскен жылы 2024 жыл

Әзірленді

ПБ академиялық комитеті
АК басшысы Есенгулова Н.Ж
ӨБ менеджері Жексенаева А.Б.

ҚАРАСТЫРЫЛДЫ

2024 жылғы 09 қаңтардағы No 3 хаттамамен Ветеринария және агроменеджмент факультетінің академиялық сапа жөніндегі комиссия отырысында.

Ветеринария және ауыл шаруашылығы зерттеу мектебінің академиялық сапа жөніндегі комиссиясының отырысында Университеттің Академиялық кеңесінде бекітуге ұсынылды
Хаттама № 6 "06 " маусым 2024 ж.

БЕКІТІЛДІ

Университет Академиялық кеңесінің отырысында 2024 жылғы 16 қаңтардағы No3 хаттама.

Университет Академиялық кеңесінің отырысында 2024 жылғы 18 маусымдағы No 6 хаттама.

Диплом алдындағы практика

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	10
Білімді бақылау нысаны	Практика бойынша қорытынды баға

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Диплом алдындағы практика дипломдық жұмыстың тақырыбы бойынша ақпаратты ғылыми іздеу және өңдеу дағдыларын қалыптастыруға, алынған мәліметтерді ғылыми эксперимент қоюға және статистикалық өңдеуге, біліктілік жұмысы түрінде ғылыми зерттеулердің нәтижелерін талдауға және ұсынуға мүмкіндік береді.

Пәнді оқыту мақсаты

Ғылыми – зерттеу ізденісін растау үшін бакалавр диплом жұмысын (жобасын) жазу арқылы тәжірибелер мен нәтижелерді растауы тиіс.

Оқыту нәтижелері

ОН 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

ОН6 Инфекциялық және инвазиялық аурулар кезінде эпизоотологиялық мониторинг жүргізу.

ОН 7 Ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық- санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық- санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Ветеринария саласындағы бакалаврдың құзыреті үшін Қазақстанның жетекші шаруашылықтарында өндірістік практикадан өту қажет

Пререквизиттер

Өндірістік тәжірибесі 3

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Өндірістік тәжірибе IV

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	10
Білімді бақылау нысаны	Практика бойынша қорытынды баға

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Төртінші өндірістік тәжірибе білім алушылар ветеринарлық мекемелерде профильді кафедра оқытушыларының жетекшілігімен жүргізіледі. Тәжірибе өткізу базасы бөгде ұйымдар (ветеринариялық қызмет, зертханалар, кәсіпорындар, шаруа қожалықтары), кітапханалар (теориялық дипломдық жұмысты орындаған жағдайда) болып табылады. Мамандықтарды тікелей өндірісте, нарықтық құрылымдарда, ет өңдеу кәсіпорындарында, нарықты ветеринариялық санитариялық сараптау зертханаларында, шекаралық бақылау пункттерінде, ғылыми ұйымдар мен зертханаларда, күзет- карантин қызметінің құрылымдарында, биотехнологиялық өнеркәсіп кәсіпорындарында игеру.

Пәнді оқыту мақсаты

Қойылған диагнозға сәйкес науқастарға терапиялық және хирургиялық ем тағайындау қабілеті мен дайындығын біледі.

Оқыту нәтижелері

ОН 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

ОН6 Инфекциялық және инвазиялық аурулар кезінде эпизоотологиялық мониторинг жүргізу.

ОН 7 Ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық- санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық- санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Жүрек, эндокриндік, иммундық, жүрек-қан тамырлары, тыныс алу, ас қорыту, несеп-жыныс жүйесі және қан аурулары сияқты ауыр асқынулар мен өлім-жітімді тудыруға қабілетті ересек мал басының, төлдің және жаңа туған нәрестелердің жиі кездесетін аурулары мен жай-күйі кезінде негізгі емдеу іс-шараларын орындайды. Өмірлік қауіпті бұзушылықтарды (жіті қан жоғалту, тыныс алудың бұзылуы, жүректің тоқтауы, кома, шоқ) уақтылы анықтау, оларды дереу жою әдістемесін пайдалану, шоққа қарсы іс-шараларды жүзеге асыру

Пререквизиттер

Өндірістік тәжірибесі 3

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Бейорганикалық химия

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	3
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән органикалық молекулалар биологиялық жүйе аралығындағы өзара байланысын және олардың биологиялық түзілімінің үрдістері негізінде туындайтын құбылыстарды жануарлардың денесінде зерделейді. Бұл пән білім алушыларда химиялық

қосылыстардың реактивтілігін, құрылымын, сондай-ақ, олардың функционалды рөлі арасындағы байланысты орнатады сонымен қатар, табиғи қосылыстардың биологиялық рөлі туралы түсінік қалыптастырады. Яғни ол жасуша мен тіңдердің құрылымдық компоненттері мен биополимерлердің денесіне әсерін зерттеуді оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Торганикалық қосылыстың құрылысы мен оның биологиялық функцияарасындағы байланысты анықтау

Оқыту нәтижелері

ОН 10 Жануарлардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын балау, алдын алудың кешенді әдістерін пайдалана отырып, жануарлар мен құстар ауруларын зертханалық балаудың классикалық және инновациялық әдістерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) Органикалық Молекулалардың өзара байланысын және олардың биологиялық функцияларын біледі.
- 2) табиғи қосылыстардың биологиялық рөлі туралы түсінік қалыптастырады, химиялық қосылыстардың құрылымы, реактивтілігі және олардың функционалдық рөлі арасында байланыс орнатады.
- 3) жасуша мен Ұлпаның құрылымдық компоненттері болып табылатын биополимерлердің организмге әсерін зерттейді.

Пререквизиттер

Мектеп курсы

Постреквизиттер

Ветеринариялық фармакология

Жануарлар биохимиясы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	3
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән химиялық заттар мен тірі организмдерде болатын химиялық үрдістерді, және тірі ағзалардың өмір сүру процесін химия тұрғысынан зерттейді. Тірі жасушаны құрайтын негізгі биомолекулалардың түрлерін және олардың функционалдық рөлін, метаболизм жолдарын, геномдық деректерді тасымалдау әдістерін, биологиялық жүйелердегі энергияны түрлендіру принциптерін, биологиялық белсенді заттарды ақуыздар мен көмірсуларды синтездеудің, негізгі әдістерін зерттеуді үйретеді.

Пәнді оқыту мақсаты

Білім алушылар «Жануарлар биохимиясы» курсының тіршіліктің молекулалық негізін, биологиялық заттардың құрамын, құрылысын, қасиеттерін, осы заттардың тіршіліктің әрекеті бойынша реакцияларын оқып білу болып табылады.

Оқыту нәтижелері

ОН 10 Жануарлардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын балау, алдын алудың кешенді әдістерін пайдалана отырып, жануарлар мен құстар ауруларын зертханалық балаудың классикалық және инновациялық әдістерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) тірі ағзаның химиялық құрамын, жоғары молекулалы ақуыздардың, көмірсулардың, майлар мен нуклеин қышқылдарының құрылысы мен физика-химиялық қасиеттерін, сондай – ақ биологиялық белсенді заттар-дәрумендердің, ферменттер мен гормондардың әсер ету механизмдерін біледі;
- 2) тірі организмдегі зат алмасу және энергия алмасу туралы білімді меңгереді;
- 3) қоректік және биологиялық белсенді заттарға биохимиялық зерттеулер жүргізе алады;

Пререквизиттер

Мектеп курсы

Постреквизиттер

Ветеринариялық фармакология

Биохимия және ББЗ негіздері

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	3
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән негізінен тірі жасушалардың биомолекулаларының негізгі кластарының түрленуінің метоболитикалық жолдарымен құрылысына, биохимиялық қасиеттеріне және метаболизмдік процесстеріне, құрылымына байланысты заттардың өзіндік ерекшелігіне қатысты химиялық құрамы мен қасиеттерін, негізінен тіңдер мен мүшелерді, сонымен қатар ағзаның құрылымы мен негізгі қызметіне, дәрумендерді, гормондарды, ферменттерді, протеидтерді, липидтерді, гликозидтерді және гендік экспрессияның негізгі кезеңдерін зерттеуді оқытады

Пәнді оқыту мақсаты

Маңызды биомолекулалардың, екіншілік метаболиттердің құрылымын анықтау әдістемесін оқу.

Оқыту нәтижелері

ОН 10 Жануарлардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын балау, алдын алудың кешенді әдістерін пайдалана отырып, жануарлар мен құстар ауруларын зертханалық балаудың классикалық және инновациялық әдістерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) тірі жасушалардың биомолекулаларының негізгі кластарының құрылысымен, биохимиялық қасиеттерімен және метаболизмдік түрлену жолдарымен байланысты заттардың химиялық құрамы мен қасиеттерін зерттейді,
- 2) тіңдер мен ағзаларды, сондай-ақ ағзаның құрылымы мен функцияларын, дәрумендерді, гормондарды, ферменттерді, протеидтерді, липидтерді, гликозидтерді түсінумен байланысты гендік экспрессияның негізгі кезеңдерін біледі
- 3) ағзаның құрылымы мен функцияларын, дәрумендерді, гормондарды, ферменттерді, протеидтерді, липидтерді, гликозидтерді және ген экспрессиясының негізгі кезеңдерін қарастырады.

Пререквизиттер

Мектеп курсы БББ базалық және бейіндеуші пәндері

Постреквизиттер

Ветеринариялық фармакология

Мал шаруашылығы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән әр түрлі мал шаруашылығы өнімдерін өндіру үшін ауыл шаруашылығы жануарларының өсірудің негізгі міндеттерін және мал шаруашылығының жекелеген салаларын оқытады. Асыл тұқымды және тауарлы шаруашылықтардағы ауыл шаруашылығы малдарын селекциялаудың ерекшеліктерін, қолда бар мал тұқымдарын жетілдіру жөніндегі дамуы бағыттарды ашады. Сонымен қатар, пән ақпараттық технологияларды пайдалану және мал шаруашылығында кең ауқымды сұрыптауды қолдану, жануарлар биотехнологиясы мәселелерін қарастырады.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлар мен құстардың жекелеген түрлерін өсірудің теориялық негіздері мен практикалық мәселелері.

Оқыту нәтижелері

ОН 3 Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) асыл тұқымды және тауарлы шаруашылықтарда ауыл шаруашылығы малдары селекциясының ерекшеліктерін зерделейді.
- 2) қазіргі заманғы талаптарды, ауыл шаруашылығы жануарларының қолда бар тұқымдарын жетілдіру селекциясының перспективалық бағыттарын зерделейді.
- 3) селекциялық асылдандыру жұмыстарын жоспарлауды практикада қолданады.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

Мал азықтандыру

Құс шаруашылығы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән инкубациялық және тағамдық жұмыртқа өндіру, қарқынды құс шаруашылығында ет өндіру, құс шаруашылығы өнімдері, оларды қайта өңдеу мен пайдалану технологияларын басқару үшін қажетті теориялық білім мен практикалық дағдыларды қалыптастыруды қарастырады. Құстың өнімділік қасиеттерін, конституциясы мен экстерьерін, сондай-ақ құс шаруашылығының негізі ретінде әр түрлі өнім бағытындағы құс тұқымдарын азықтандыру, күтіп - бағу және өсіруді зерттеуді оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Еңбек пен материалдық құралдардың ең аз шығынымен қысқа мерзімде жоғары құнды ақуыз тамақ өнімдерін өндіретін агроөнеркәсіптік кешеннің саласы ретінде құс шаруашылығының маңызы. Жұмыртқа мен ет, олардың тағамдық қасиеттері және адамның тамақтануындағы маңызы

Оқыту нәтижелері

ОН 3 Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) ірі ауқымды селекция мен биотехнология негізінде құс шаруашылығын сапалы жетілдірудің қазіргі заманғы әдістері туралы білім алу.
- 2) еңбек пен материалдық құралдардың ең аз шығынымен қысқа мерзімде жоғары бағалы ақуыз тамақ өнімдерін өндіретін агроөнеркәсіптік кешеннің саласы ретінде құс шаруашылығының маңызы.
- 3) құс шаруашылығының жанама өнімдері: қауырсын және мамық, саңғырық, Инка қалдықтары және құс сою кезінде.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

Мал азықтандыру

Жеке зоотехния

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ауыл шаруашылығы малдарының биологиялық және шаруашылық ерекшеліктерін зерттеуді оқытады. Мал шаруашылығы соның ішінде жылқы, қой, ешкі, шошқа, құс, түйе, марал, балық, ара, қоян шаруашылықтары сияқты салаларын зерттеуді қамтиды. Малдың экстерьерлік және конституциялық ерекшеліктерін, мал тұқымын, ғылыми зерттеулердің әдістерін, мал шаруашылығындағы селекциялық - асыл тұқымдық жұмыстарды, мал шаруашылығы өнімін өндірудің технологиялық процестерін білмей жеке зоотехнияны мақсатты игеру мүмкін емес.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлардың өсуі мен дамуы туралы түсінік. Эмбриональды, ұрық кезеңдерінде және туылғаннан кейін жануарлардың өсуі

мен даму заңдылықтары. Конституция туралы түсінік, Конституция түрлерінің жіктелуі және олардың сипаттамалары.

Оқыту нәтижелері

ОН 3 Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) эмбриональды, ұрықтық кезеңдерде және туғаннан кейін жануарлардың өсуі мен даму заңдылықтарын біледі.
- 2) Конституция туралы ұғымды, Конституция типтерінің сыныптамасын және олардың сипаттамаларын қолданады.
- 3) жануарларды бағалау, азықтандыру нормаларына сәйкес әр түрлі жануарлар түрлері мен әр түрлі жас топтары үшін рациондар жасау бойынша базалық білімдерін көрсетеді.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

Мал азықтандыру

Мал азығын зоотехникалық есепке алу және талдау

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән жем-шөпті талдаудың заманауи әдістері мен сызбасын зерттейді, әр түрлі жем түрлерінің саны мен сапа коэффициентін анықтайды, бұл нарық жағдайында мал шаруашылығы саласын сәтті дамытудың шешуші факторы болып табылады. Пәнде жем-шөпті есепке алу ерекшеліктерін, азықты құнарлылығы бойынша бағалауды және ғылыми негізде толық құнды азықтандыруды, сондай-ақ жем-шөпті сапалық құрамы бойынша бағалауды үйретеді.

Пәнді оқыту мақсаты

Жасыл және ірі азықтарды зоотехникалық есепке алуды ұйымдастырады.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

- 1) жасыл және ірі азықтарды зоотехникалық есепке алуды ұйымдастырады. Талдау үшін ірі жемшөптің орташа сынамасын алу әдістемесі.
- 2) Азықтағы азотты заттар мен шикі протеинді анықтайды.
- 3) азықтық базаны бағалау және рациондар жасау саласында базалық білімді көрсетеді.

Пререквизиттер

Мал шаруашылығы

Постреквизиттер

Жалпы зоогигиена

Мал азықтандыру

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән мал азықтандыруды ұйымдастыруды оқытады. Жалпы, малды оңтайлы азықтандыру мен жекелеме рациондар құру ережелерін анықтайды. Ірі қара малды, оның ішінде буаз сиырлар мен құнажындарды, сауылатын сиырларды, төлдерді, асыл тұқымды бұқаларды және малды бордақылау жүйесін, сондай-ақ қойлар мен ешкілерді, жылқыларды, шошқаларды, түйелерді және ауыл шаруашылығы құстарын нормалап азықтандыру жүйесін оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Мал азығының түрлерін ажырату, сапасын бағалау, құнарлылығын анықтау мен ауыл шаруашылығы малдарын нормалап азықтандыру, рацион құру жолдарын меңгеру.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

- мал азығының түрлерін ажыратады;
- мала азығының сапасын бағалайды;
- азықтарды малдарға әзірлеп беруді дұрыс ұйымдастырады;
- ауыл шаруашылығы малдарын азықтандыруда дұрыс нормалауды біледі және әр түрлі малдарға рациондар жасайды.

Пререквизиттер

Мал шаруашылығы

Постреквизиттер

Жалпы зоогигиена

Мал азықтандыру рационының нормалары және оңтайландыру

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пәнді оқыту кезінде табиғи-климаттық факторларды ескере отырып, ағзаның физиологиялық қажеттіліктеріне жауап беретін ауыл шаруашылығы құстарын, жануарларын азықтандырудың, күтіп-бағудың оңтайлы жағдайларын жасау мәселелерін қарастырады. Курс ауыл шаруашылығы жануарларының барлық түрлерін, оның ішінде маралдарды, терісі бағалы аңдарды, құстарды, тауарлы балықтарды, бал араларын, өнімсіз жануарларды азықтандыру рационын оңтайландыруға бағытталған. Азықтандыру рациондарын жасау кезінде жануарлардың түрі, тұқымы, жасы, жынысы және басқа да ерекшеліктері ескеріледі.

Пәнді оқыту мақсаты

Сиырларды тамақтандырудың бірқатар ережелерін орындау кезінде жоғары сүт шығымдылығы және сонымен бірге жоғары рентабельділік қамтамасыз етіледі: диетадағы қоректік заттар мен биологиялық белсенді заттардың концентрациясы және олардың қатынасы, қоршаған орта параметрлері және т. б.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Мал шаруашылығы мен құс шаруашылығында ветеринариялық-санитариялық сапалы өнімдерді алуды қамтамасыз ету.

- 1) азықтық базаны бағалау және рациондарды жасау саласында базалық білімді көрсетеді.
- 2) сиырларды азықтандыру бірқатар ережелерін орындау кезінде жоғары сүт шығымдылығы және сонымен бірге жоғары рентабельділік деңгейі қамтамасыз етіледі: диетадағы қоректік заттар мен биологиялық белсенді заттардың концентрациясы және олардың қатынасы, қоршаған орта параметрлері және т. б.
- 3) қоректік заттардың жетіспеушілігі де, артық болуы да өнімділікті төмендетеді; жануарларға жоғары сапалы жем беру керек; диеталар компьютерлік бағдарламалардың көмегімен жасалуы керек.

Пререквизиттер

Мал шаруашылығы

Постреквизиттер

Жалпы зоогигиена

Ауыл шаруашылық жануарларын диспансерлеу

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ветеринариялық медицина ұстаным ретінде ауыл шаруашылық жануарларынан жоғары сапалы өнім алу мақсатында жануарларды жоспарлы түрде диспансеризациядан өткізудің жоспарын құрастырады. Негізгі міндет білім алушыларға жануарларды медициналық тексеруден өткізу туралы теориялық және тәжірибелік білім беру. Клиникалық жағдайын анықтап қажетінше жарамсыздыққа жатқызылған жануарларды анықтайды. Сондай-ақ, ветеринариялық диагностикалық және емдеу-алдын алу шаралар жүйесінің озық түрлерін жоспарлап ұйымдастырады.

Пәнді оқыту мақсаты

Ветеринарлық ойлауы бар маман ретінде ветеринарлық дәрігерді қалыптастыратын "жануарларды медициналық тексеру". Негізгі мақсат-студенттерге жануарларды медициналық тексеруден өткізу туралы теориялық және практикалық білім беру, сонымен қатар аурудың ерте клиникаға дейінгі және клиникалық белгілерін уақтылы анықтау, олардың алдын-алу және ауру жануарларды емдеу үшін жоспарланған ветеринариялық диагностикалық және емдік шаралар жүйесі.

Оқыту нәтижелері

ОН2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ОН 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) жануарларды диспансеризациялау бойынша, сондай-ақ ерте клиникалық белгілері мен клиника алдындағы ауруларды уақтылы анықтау үшін теориялық және практикалық білім ветеринариялық диагностикалық және емдеу-профилактикалық іс-шаралар жүйесін, ауру жануарлардың алдын алу және емдеу бойынша жоспарлайды.
- 2) ауыл шаруашылығы жануарларынан жоғары сапалы өнім алу мақсатында жануарларды жүйелі қарап-тексеру жоспарын әзірлеу қағидаттарын зерделейді.
- 3) терісі бағалы аңдар мен құстардың клиникалық диагностикасының ерекшеліктерін теориялық және практикалық білімдерін, сондай-ақ биологиялық ерекшеліктерінің, қанның морфологиялық және биохимиялық құрамының, терісі бағалы аңдар мен құстардың зәрінің Кейбір сандық деректерін біледі.

Пререквизиттер

Ветеринариялық латын терминологиясы

Постреквизиттер

Ветеринариялық пропедевтика

Терісі бағалы аңдар мен құстардың клиникалық диагностикасы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән білім алушыларға терісі бағалы аңдар мен құстардың клиникалық диагностикасының ерекшеліктері туралы теориялық және практикалық білім, биологиялық ерекшеліктерінің, қанның және зәрінің морфологиялық биохимиялық құрамын, терісі бағалы аңдардың сандық деректерін, синдромдар, симптомдар, аурулардың болжамдары туралы ұғымдарды және оның негіздемесін оқытады. Ветеринария саласындағы негізгі білімдерін, дұрыс диагноз қою және бар дәрілік заттарды тиімді

пайдалану қабілетін көрсете білуді меңгереді.

Пәнді оқыту мақсаты

Студенттерді уақтылы және дұрыс диагноз қоюға, етқоректілер ауруларының алдын алуға теориялық және практикалық дайындық.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) синдромдар туралы түсініктерді, олардың жіктелуін түсінеді.

2) терісі бағалы аңдар мен құстардың клиникалық диагностикасының ерекшеліктерін теориялық және практикалық білімдерін, сондай-ақ биологиялық ерекшеліктерінің, қанның морфологиялық және биохимиялық құрамының, терісі бағалы аңдар мен құстардың зәрінің Кейбір сандық деректерін үйретеді.

3) ветеринария саласындағы негізгі білімін, дұрыс диагноз қою және бар дәрілік заттарды тиімді пайдалану қабілетін көрсетеді.

Пререквизиттер

Ветеринариялық латын терминологиясы

Постреквизиттер

Ветеринариялық пропедевтика

Ветеринариядағы диагностикалық және терапиялық техника негіздері

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән жануарлардың ауырсыну жағдайын бағалау кезінде симптомдар мен синдромдарды, кеуде қуысының тыңдау, қалқанша безінің, кеуде мүшелерінің (көмей, трахея) диагнозын зерттеу және салыстырмалы бағалау, везикулярлық тыныс алу, физиологиялық бронх, бронхиалды патологиялық, плегафония, ринография, тыныс алу жүйесін графикалық әдістермен зерттеу: пневмография, кеуде қуысының пункциялауды оқытады. Ауыл шаруашылығы және үй шаруашылық жануарларын клиникалық зерттеу сызбасын қамтамасыз етеді.

Пәнді оқыту мақсаты

• ветеринариялық диагностикалық әдіс - тәсілдер мен жануарларды емдеу техникаларын меңгерту.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) жануарлардың ауру жай-күйін бағалау кезінде симптомдар мен синдромдарды, кеуде қуысының аускультациясын, қалқанша безді, кеуде қуысы органдарын (көмей, кеңірдек) диагностикалауды зерттеу және салыстырмалы бағалау, везикулярлық тыныс алу, физиологиялық бронх, патологиялық бронх, плегафония, ринография, тыныс алу жүйесін графикалық әдістермен зерттеу: пневмография, кеуде клеткасын сынамалы тесу.

2) ауыл шаруашылығы және үй шаруашылығын клиникалық зерттеу схемасын қамтамасыз етеді.

3) ветеринариялық-диагностикалық әдістерді және жануарларды емдеу тәсілдерін меңгерген болуы тиіс.

Пререквизиттер

Ветеринариялық латын терминологиясы

Постреквизиттер

Ветеринариялық пропедевтика

Ауыл шаруашылығы жануарларының салыстырмалы физиологиясы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Бұл пән физиологиялық функциялар мен механизмдердің ерекшеліктерін, жануарларды ұстау заңдылықтары мен технологияларын салыстыру арқылы зерттеледі, сонымен қатар сыртқы ортамен байланысын өзара әрекеттесуді ескере отырып, сау ағзаның тіршілік процестері туралы мәліметтерді оқытады. Органдардың, тіндердің, жасушалардың, жүйелердің және жалпы, жеке механизмдердің қызмет заңдылықтарын білу. Жалпы биологиялық сипаттағы қолданбалы ғылымдардың іргелі негіздері болып табылады.

Пәнді оқыту мақсаты

Әртүрлі құрылымдық деңгейдегі тіршілік үдерістерінің (зат алмасу, тыныс алу, қоректену, т.б.) заңдылықтарын зерттеу; организмнің жеке жүйелері, организм мен сыртқы орта арасындағы өзара әсерлердің механизмін анықтау; түрлі эволюциялық даму дәрежесіндегі және әртүрлі экологиялық жағдайлардағы организмдер қызметтерінің сапалық айырмасын тексеру; организмнің жеке дамуы барысында түрлі қызметтердің қалыптасу заңдылықтарын зерттеу Бұл ветеринария мен зоотехнияның ілімдік негізі, оны білу әсіресе мал дәрігеріне нәтижелі алдын алу жұмысына, диагностика қоюда, емдеуде, оң сақтауды ұйымдастыруды, жануарларды нәтижелі пайдалану, олардың өнімділігін арттыруда өте қажет. Шектес мамандықтарға да қажет, жануар шикізатының сапасын бағалап, оларды өңдеуде, ол үшін технологияны жақсарту жолдары мен тәсілдерін меңгеруде ерекше орын алады. Ол тіршілік құбылыстарының мәнін зерттеп, оны басқару, бағыттау әдістерін анықтауды көздейді.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) органдар құрылысының заңдылықтары туралы анықтамалар мен жалпы түсініктерді тұжырымдау
- 2) жануарлар физиологиясындағы, физиологиясындағы қазіргі заманғы жетістіктер негізінде алынған басқа да іргелі және бейінді пәндерді кейіннен зерделеу кезінде алынған білімді қолдануға, сондай-ақ оларды ветеринариядағы болашақ қызметте қолдануға тыйым салынады
- 3) жануарлар организмінің әртүрлі функциялары туралы алған негізгі білімдерін қорытындылау

Пререквизиттер

Үй жануарларының анатомиясы

Постреквизиттер

Ветеринариялық цитология, гистология, эмбриология

Жануарлар физиологиясы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Бұл пән жалпы және жасушалық физиологиядан тұрады және жеке жүйелер мен мүшелердің физиологиясын зерттейді. Сондай-ақ жануарлар ағзасының тіршілік әрекетін зерттеуде ас қорыту жүйесі, қан айналымы, тыныс алу, эндокриндік және репродуктивті жүйелер, иммунитеттің дамуы, жануарлардың физиологиясы мен нейрофизиологиясы жүйелі көзқарасты қамтамасыз етеді. Ол тіршілік ету ортасымен белсенді өзара әрекеттесудегі тұтас, күрделі және динамикалық жүйені оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Әртүрлі құрылымдық деңгейдегі тіршілік үдерістерінің (зат алмасу, тыныс алу, қоректену, т.б.) заңдылықтарын зерттеу; организмнің жеке жүйелері, организм мен сыртқы орта арасындағы өзара әсерлердің механизмін анықтау; түрлі эволюциялық даму дәрежесіндегі және әртүрлі экологиялық жағдайлардағы организмдер қызметтерінің сапалық айырмасын тексеру; организмнің жеке дамуы барысында түрлі қызметтердің қалыптасу заңдылықтарын зерттеу. Бұл ветеринария мен зоотехнияның ілімдік негізі, оны білу әсіресе мал дәрігеріне нәтижелі алдын алу жұмысына, диагностика қоюда, емдеуде, оң сақтауды ұйымдастыруды, жануарларды нәтижелі пайдалану, олардың өнімділігін арттыруда өте қажет. Шектес мамандықтарға да қажет, жануар шикізатының сапасын бағалап, оларды өңдеуде, ол үшін технологияны жақсарту жолдары мен тәсілдерін меңгеруде ерекше орын алады. Ол тіршілік құбылыстарының мәнін зерттеп, оны басқару, бағыттау әдістерін анықтауды көздейді.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Арнайы пәндерді игеруде емдеу және алдын алу, санитарлық іс-шараларды жүргізу үшін биологиялық білімді қолдану.

- 1) физиологиялық процестердің негізін құрайтын негізгі заңдылықтарды, органдар мен жүйелердің функцияларын, физиологиялық процестерді реттеу тетіктерін, жануарлар организмінің қалыпты физиологиялық көрсеткіштерін сипаттау
- 2) жануарлар организмінің түрлері мен жас ерекшеліктерін тану, ағзалар типтерінің шығу тегі, нысаны, қызметі, орналасуы және ішкі құрылысы бойынша жіктелуі
- 3) ішкі органдар жүйесінің денемен сыртқы ортамен байланысын, органдарды құру принциптерін талдау

Пререквизиттер

Үй жануарларының анатомиясы

Постреквизиттер

Жануарлардың патологиялық физиологиясы

Жануарлар этиологиясы

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	2
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән жануардың мінез-құлқының биологиялық факторларын, сондай-ақ оның даму процесі мен филогенезде қоршаған ортаға бейімделуіндегі маңыздылығын зерттеуді қарастырады. Жануарлардың мінез-құлқы тірі ағзаның тіршілік әрекетінің сыртқы көрінісі және қоршаған ортаның өзгеруіне жауап ретінде жеке көрсететін кез келген әрекет түрін қамтиды сонымен қатар қажет болған жағдайда кез келген ішкі қажеттіліктерді қамтамасыз етуді оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлардың мінез-құлқының кең саласын жүйелі және тұтас бейнелеуді қалыптастыру.

Оқыту нәтижелері

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- 1) биология саласындағы білімдерін көрсетеді, этиология организмдердің жалпы алуан түрлілігінен жануарларды шығармай, биологиялық әртүрлілікті нақтылайды
- 2) бөлікті қарастырады және осы бөлікті басқа формалармен тікелей салыстыру арқылы емес, тұтас – организмдердің бүкіл жүйесінде жануарлардың орнын табу арқылы анықтайды
- 3) бір жағынан, жалпыэтиологиялық және жалпы биологиялық фактілерді анықтай отырып, жануарларды тану әдісін, екінші жағынан, өмірдің пайда болуы мен дамуының жалпы теориясын қолдана отырып қолдану.

Пререквизиттер

Үй жануарларының анатомиясы

Постреквизиттер

Ветеринариялық цитология, гистология, эмбриология

Мемлекеттік ветеринариялық қызмет

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән нормативтік техникалық құжаттамаға сәйкес сапаны бақылауды және ұйымдардың, кәсіпорындардағы ветеринариялық бейімдегі мекемелердің, ұйымның эпизоотияға қарсы іс-шаралар кешенін жүзеге асыратын көліктердің жүйесін оқытады. Сондай-ақ, жануарлардан алынатын шикізаттың сапасын бақылау түрлері, сонымен қатар облыстағы нормативтік құжаттарды біледі. Ветеринариялық есептілікте базалық білімді көрсетеді, мониторинг, ветеринариялық құжаттарды өндіру және өткізу кезінде шешім қабылдауға қабілетті.

Пәнді оқыту мақсаты

Қазақстандағы ветеринарлық қызметтің қарқынды даму тарихы. Қазақстан Республикасы ветеринарлық қызметінің құрылымы. Таңдалған аурудың алдын-алу немесе емдеудің экономикалық тиімділігін анықтаңыз.

Оқыту нәтижелері

ОН 7 Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық-санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық-санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) Қазақстандағы ветеринарлық қызметтің қысқаша даму тарихын біледі. Қазақстан Республикасы ветеринарлық қызметінің құрылымы.

2) аурудың профилактикалық немесе емдік іс-шараларының экономикалық тиімділігін айқындайды. Ветеринариялық іс-шаралардың тиімділігін талдау кезінде пайдаланылатын экономикалық залал мен шығындардың нақты шамаларын, басқа да орташа шамаларды анықтау, ауру, өлім коэффициенттерін белгілеу көзі ретінде статистикалық деректер.

3) ветеринариялық есептілікте базалық білімді көрсетеді, мониторинг, ветеринариялық құжаттарды өндіру және өткізу кезінде шешім қабылдауға қабілетті.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

Өндірістік тәжірибесі 3

Халықаралық ветеринариялық заңнама

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Халықаралық эпизоотиялық бюроның қызметін зерделеу бойынша дағдыларды қалыптастыра отырып, әлемдегі жануарлардың денсаулық кодексін, импорт кезіндегі қауіп-қатерді талдауды, сауда шараларын, импорт және экспорт кезіндегі рәсімдерді, ветеринариялық

сертификаттауды, азық-түліктің санитариялық қауіпсіздігіндегі

ветеринариялық қызметтің рөлін, жануарлардың саулығы, сондай-ақ жануарларды есепке алу мен есептіліктің нормативтік-құқықтық құжаттамасын, серіктеме хат құжаттарды және жануарлардың әртүрлі

ауруларын алдын алу бойынша ветеринариялық іс-шаралар

жоспарларын қалыптастырады, сырттан келген табиғи эпизоотиялық ошақтардың, биологиялық және экономикалық салдарларды болжау.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарларды аурулардан, ветеринариялық жағынан қауіпсіз мал шаруашылығы өнімдерін шығарудан қорғау және халықты адамдар мен жануарларға ортақ аурулардан қорғау.

Оқыту нәтижелері

ОН 7 Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық-санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық-санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Азық-түлік шикізаты мен тамақ өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін арттыру

элеуметтік-экономикалық міндеттердің бірі болып табылады, оны

ғылыми-техникалық жетістіктерді білікті пайдалануға байланысты

ауыл шаруашылығы және қайта өңдеу салаларындағы және ғылыми

өндіру, сақтау, бақылау және іске асыру жүйесіне негізделген

жануарлар мен өсімдіктерден алынатын шикізат пен өнім.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

БББ базалық және бейіндеуші пәндері

Ветеринариялық істі ұйымдастыру

Пән циклі	Базалық пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән Қазақстан Республикасының заңнамасының қағидасы негізінде ветеринариялық істің ұйымдастырылуы мен ұйымдық құрылымын, қалада және ауылдық жерде ветеринариялық істі ұйымдастыруды, ветеринариялық кәсіпкерліктің негіздерін, ветеринариялық іс- шаралардың экономикасын, ветеринариялық іс- шараларды жоспарлау мен ұйымдастыруды, ветеринариялық қадағалауды ұйымдастыруды, ветеринариялық есепке алу, есептілік және іс жүргізу мәселелерін оқытады. Аудандарда, қалаларда және шаруашылықтарда ветеринариялық қызметті ұйымдастыруды қарайды.

Пәнді оқыту мақсаты

Мемлекеттік ведомстволық ветеринариялық қызмет, жеке ветеринариялық қызмет.

Оқыту нәтижелері

ОН 7 Ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық- санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық- санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) Профилактикалық және эпизоотияға қарсы іс-шаралардың жоспарларын, ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыруды, ветеринариялық іс-шаралардың экономикасын, ветеринариялық қадағалауды ұйымдастыруды және т. б. біледі;

2) ветеринарлық қызметті ұйымдастыру негіздерін меңгереді;

3) профилактикалық және эпизоотияға қарсы іс-шаралардың жоспарларын әзірлейді, ветеринариялық іс-шараларға ғылыми және экономикалық негіздеме береді, ветеринариялық-санитариялық қадағалауды және жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізаттың сараптамасын ұйымдастырады және т. б.

Пререквизиттер

Мамандыққа кіріспе

Постреквизиттер

Өндірістік тәжірибесі 3

Ветеринариялық рецептура

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ғылыми- техникалық құжаттаманы (ФТҚ) ескере отырып, дәрілік нысандарды дайындаудың технологиялық процестерін зерделейді, дәрілік нысандарды дайындау ережесі, оларды таңбалау және орау, ғылыми- техникалық құжаттама тәртібіне сәйкес дәрілерді сақтау, тасымалдау және пайдалануды үйретеді. Дәрілік препараттар технологиясының мәні субстанциялар, яғни өсімдіктер мен жануарлардан алынатын бастапқы шикізат, сондай- ақ дәрілік препараттарды дайындау үшін пайдаланылатын минералды және синтетикалық материалдарды меңгереді.

Пәнді оқыту мақсаты

студенттердің ветеринариялық фармакология саласында теориялық білім алуы, әртүрлі дәрілік формаларға рецептілерді мөлшерлеу және жазу бойынша есептерді шешу әдістерін, сондай- ақ әртүрлі дәрілік формаларды дайындау бойынша практикалық дағдыларды меңгеруі.

Оқыту нәтижелері

ОН2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ОН 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ОН 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) фармакотерапияның нақты әдістері мен әдістерінің модельдерін құру үшін алған білімдерін пайдалану

2) фармацевтикалық өндірісте қолданылатын негізгі технологиялық әдістердің мәнін түсіну

3) дәрілік препараттарды дайындау туралы білімдерін қолдану

Пререквизиттер

Ветеринариялық фармакология

Постреквизиттер

Жануарлардың азықпен улануы

Ауыл шаруашылығы жануарлары мен құстарының төлдерінің гигиенасы

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән климаттың, азықтың, топырақ пен судың, ауылшаруашылық малдардың және құстардың төлдерін ұстаудың, оларды

пайдалану мен өсірудің құстар мен жануарлар организмiне әсерiн оқытады. Төлдердi күтiп-бағу мен ұстау және оларды өсiруге, жоғары өнiмдiлiк алуға ықпал ететiн, жануарлар мен құстардың жоғары өнiмдiлiгiн қамтамасыз ететiн ұсыныстар дайындайды. Жас төлдердiң жағдайы мен гигиенасына керi әсер ететiн жағымсыз әсерлердi жою мен жеңiлдетудi үйретедi.

Пәндi оқыту мақсаты

Болашақ мал мамандарын малдардың физиологиялық, ауқымдық ерекшелiктерiне байланысты олардан мол өнiм алу үшiн, белгiлi бағытта қалыпты жағдай туғызып, елiмiздiң мал өнiмiне сұранысын қамтамасыз етуге дайындау.

Оқыту нәтижелерi

ОН 7 Ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргiзу және мал шаруашылығы мен өсiмдiк шаруашылығы өнiмдерiнiң тағамдық қауiпсiздiгiн қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық- санитариялық қызметтiң бақылауындағы объектiлерге ветеринариялық- санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелерi

1) жас ауыл шаруашылығы жануарлары мен құстардың гигиенасы кезiндегi профилактикалық iс-шараларды жасау алгоритмiн көрсету

2) ауыл шаруашылығы жануарлары мен құстарын ұстау режимдерiн сипаттау және ұсыну

3) ауыл шаруашылығы жануарлары мен құстардың төлдерi арасында аурулардың пайда болуы мен таралуын болдырмауға бағытталған зоогигиеналық iс-шаралар кешенiнiң мiндеттерiн шешу дағдыларын қолдану

Пререквизиттер

Жеке зоогигиена

Постреквизиттер

Мал шаруашылығы шикiзаттарына ветеринариялық-санитариялық сараптама

Өсiмдiк, балық, ара шаруашылығы өнiмдерiнiң ВСС

Пән циклi	Бейiндеушi пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Бiлiмдi бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән өсiмдiк тектес тамақ өнiмдерiн санитариялық сараптама жасауды меңгередi. Өсiмдiк өнiмдерiнде жүргiзiлетiн зерттеулер негiзiнде өнiм сапасын бағалау әдiстерiн оқытады. Тоған және көл- тауарлы балық шаруашылығы, ара шаруашылығы өнiмдерiнiң жiктелуiн таныстырады. Тамақ және биологиялық құндылығын анықтайтын әдiстердi қарастырады. Сараптамаға сынама алу кезiндегi жалпы талаптарды, балық және ара өнiмдерiнiң сапасын анықтау үшiн органолептикалық, зертханалық зерттеулер жүргiзудi үйретедi.

Пәндi оқыту мақсаты

студенттерге теориялық бiлiм мен тәжiрибелiк жұмыстарда, ветеринариялық санитариялық сараптаудың алдына қойылған мiндеттерiн орындау үшiн, құс, балық, ара және өсiмдiк шаруашылығы өнiмдерiнiң қауiпсiздiк дәрежесiн және сапасын ветеринариялық - санитариялық бағалау жұмыстарын жүргiзудi оқытады.

Оқыту нәтижелерi

ОН 7 Ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргiзу және мал шаруашылығы мен өсiмдiк шаруашылығы өнiмдерiнiң тағамдық қауiпсiздiгiн қамтамасыз ету.

ОН 8 Ветеринариялық- санитариялық қызметтiң бақылауындағы объектiлерге ветеринариялық- санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ОН 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелерi

1) Балыққа және балық өнiмдерiне, бал ара шаруашылығы өнiмдерiне ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргiзу тәртiбiн айқындауға мiндеттi. Өндiрiстiң негiзгi технологиялық процестерiн және өнiм сапасын бақылау әдiстерiн сипаттау.

2) балық шаруашылығы мен бал ара шаруашылығы өнiмдерiне органолептикалық, зертханалық зерттеулер, ветеринариялық- санитариялық сараптама жүргiзудi ұйымдастыруға мiндеттi. Сапаны санитарлық бағалауды анықтау.

3) алынған дағдыларды жануарлардан алынатын өнiмдердiң тамақ қауiпсiздiгiн қамтамасыз ету, сапа стандарттарын сақтау жөнiндегi мiндеттердi шешуде қолдануға құқығы бар.

Пререквизиттер

Ветеринариялық санитариялық сараптау

Постреквизиттер

Мал шаруашылығы шикiзаттарына ветеринариялық-санитариялық сараптама

Жануарлардың азықпен улануы

Пән циклi	Бейiндеушi пәндер
Курс	4
Академиялық кредит саны	5
Бiлiмдi бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән азықтық улану салдарынан туындайтын патологиялық анатомиялық өзгерiстердi бағалау, клиникалық белгiлердi, улардың уытты әсер ету механизмдерiн және себептерiн зерттейдi. Жануарлардың улар мен улануын балау, емдеу және алдын- алу әдiстерiн талқылайды. Құстардың, аңдардың және балықтардың ағзасына уытты улардың әсерiнiң заңдылықтарын көрсетедi. Жануар тектi улардың тудыратын химиялық токсикоздардың, фито- токсикоздардың және токсикоздардың көрiнiстерi мен ерекшелiктерiн зерттейдi.

Пәндi оқыту мақсаты

"Жануарларға арналған азықпен улану" пәнiн оқытудың мақсаты студенттерге жануарларға арналған азықтардың ветеринариялық токсикологиясы саласында теориялық және практикалық бiлiм алу, анамнестiк ақпаратты талдау, осы мәселе

бойынша алдын алу және емдеу іс-шараларын жоспарлау кезінде ұтымды әдістерді іздеу дағдыларын игеру болып табылады. Қоғамның қазіргі заманғы дамуы адам денсаулығын қорғауға және жануарлардан алынатын экологиялық таза тамақ өнімдерін өндіруге байланысты мәселелерді зерттеу қажеттілігін туындатады.

Ветеринарлық мамандарды "мал азығымен улану" курсына дайындау кезінде келесі мақсаттар қойылады:

- уланудың пайда болу жағдайлары мен себептерін ескере отырып, химиялық заттардың жануарлар организміне әсерін ғылыми негіздеу;

- симптомдарды, патологиялық көріністі және анамнестік ақпаратты талдай отырып, химиялық-токсикологиялық тексеру деректері негізінде уақтылы және дәл диагноз қою;

- ғылыми негізделген

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

1) азықтан уланудың пайда болу себептерін зерделейді, улардың уытты әсер ету механизмдерін түсіндіреді, клиникалық симптомдарын қарайды, патологоанатомиялық өзгерістерді бағалайды.

2) жануарлардың улануының пайда болуының барлық себептерін біледі, осы білімді теориялық және практикалық мақсаттарда пайдалану дағдылары мен тәсілдерін меңгерген

3) жемдік және улы өсімдіктердің қолданыстағы бастауларын біледі және нақты міндеттерге қолдана алады технологиялық әдістердің мәнін түсіну;

Пререквизиттер

Ветеринариялық токсикология

Постреквизиттер

Өндірістік тәжірибесі 3

Мал шаруашылығы шикізаттарына ветеринариялық-санитариялық сараптама

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ветеринариялық-санитариялық бағалау ережелерін, жануарлардан алынатын тамақ өнімдері мен техникалық шикізатты санитариялық-гигиеналық тұрғыдан зерттеу әдістерін, қан, ішек, эндокриндік ферменттік шикізат, тері шикізатын жинауға қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптарды оқытады және айқындайды. Жануарлар тектес азықтардың өндірісін бақылауды оқытады, барлық эндокриндік-ферменттік шикізаттың, жануарлардың жекелеген түрлерінің ішектерінің жіктелуін және тауарлық сипаттамасын, алғашқы өңдеу талаптарын, конфискаттарды техникалық кәдеге жаратуды, тері шикізатының негізгі түрлерін оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

студенттерге теориялық білім мен тәжірибелік жұмыстарда, мал дәрігерлік санитариялық сараптаудың алдына қойылған міндеттерін орындау үшін, мал өнімдері мен шикізаттарын мал дәрігерлік санитариялық бағалау, өндіру технологиясы мен стандарттау және сертификаттау жұмыстарын жүргізуді оқытады.

Оқыту нәтижелері

ON 7 Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ON 8 Ветеринариялық-санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық-санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ON 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

• мал шаруашылығы өнімдерін бөгде заттармен ластануы кезінде мемлекеттік стандарттарды қолдана отырып зерттеу жүргізіп, шаруашылықта кездескен жағдайды шешу үшін өзінің алған білімін қолдана білу.

Пререквизиттер

Ветеринариялық санитариялық сараптау

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Жануарлар мен құстарды қолдан ұрықтандыруды ұйымдастыру

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ауылшаруашылық жануарлары мен құстарды қолдан ұрықтандыруды жүргізудің негіздерін түсіндіреді. Ұрғашы және еркек жануарлардың жыныс жүйесінің анатомиялық және физиологиялық ерекшелігін оқытады. Ауылшаруашылық малдарының жыныстық рефлекстерімен танысқаннан кейін, жасанды қынапты дайындау, ұрықты алуды, ұрықты бағалау және сұйылту, сақтау әдістерін таныстырады. Ауылшаруашылығы жануарларын: сиырларды, саулықтарды, биелерді, мегежіндерді, құстардың және қояндардың қолдан ұрықтандыруды ұйымдастыруды оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлар мен құстарды азықтандырудың, ұстаудың оңтайлы жағдайларын жасау, өнімділігін тексеру және оларға кешенді бағалау жүргізу. Жоғары сапалы өндірушілер мен аналықтарды іріктеу және бағалау.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Бұл болашақ мамандарды жануарлар мен құстарды жасанды ұрықтандыру саласындағы жан-жақты және терең біліммен қамтамасыз ету.

Пререквизиттер

Ветеринариялық гинекология

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Ветеринариялық эпидемиология

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән әр түрлі жануарлар мен құстардың індетті ауруларымен күрес шаралары, эпизоотологиялық ерекшеліктеріне байланысты иммунитеттің қалыптасуы мен ауруды балау оның патогенезі, экономикалық шығыны, себебі және ауру тарихы мен таралуын оқытады. Жануар мен адам ағзасына ортақ жұқпалы аурулардың алдын алу және оған қарсы қолданылатын құралдар мен күрес шараларын оқытады. Осы негізде жануарлар, құстардың жұқпалы ауруларының алдын алу және жою шараларын әзірлеуді оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлар мен адамдардың әртүрлі түрлеріне ортақ жұқпалы аурулардың алдын-алу және бақылау құралдары мен әдістерін зерттеу.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

ON6 Инфекциялық және инвазиялық аурулар кезінде эпизоотологиялық мониторинг жүргізу.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

-қолданыстағы ветеринариялық-санитариялық қағидалар мен техниканың талаптарына сәйкес материалдық-техникалық және арнайы жарақтандыруды қамтамасыз ету, жұқпалы ауру жануарлармен ветеринариялық дәрігердің жұмысын ұйымдастыру және тікелей орындау

Пререквизиттер

Індеттану және жануарлардың жұқпалы аурулары

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Балықтар мен аралардың инвазиялық аурулары

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	5
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән мал дәрігерлеріне балық пен аралардың инвазиялық ауруларының қоздырғыштарының морфологиясы, патологиясы және биологиясы мен аурудың таралуы, экономикалық шығынды болдырмау туралы қажетті білім береді. Сондай ақ балық пен аралардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларының таралуы мен одан келетін экономикалық шығынын алдын алу мақсатында оларды диагностикалау, емдеу және алдын алу әдістерін оқытады.

Пәнді оқыту мақсаты

Ауру организмде жүретін процестерді, паразитизм мен эпизоотологияның жалпы заңдылықтарын түсіну үшін қажет Жалпы патология, Паразитология және эпизоотология негіздері туралы білімді қалыптастыру.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

ON6 Инфекциялық және инвазиялық аурулар кезінде эпизоотологиялық мониторинг жүргізу.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Студенттердің әртүрлі типтегі балық өсіру шаруашылықтарында аурулардың алдын алу, балықтарды сауықтыру және емдеу жөніндегі іс-шараларды ұйымдастыру және өткізу, балық шаруашылығы су айдындарын балықтардың және басқа да су организмдерінің жұқпалы аурулары қоздырғыштарының таралуынан қорғауға бағытталған жұмыстарды орындау бойынша білімдерін меңгеру; табиғи су айдындарында, тауар шаруашылықтарында және балық өсіру зауыттарында эпизоотиялық жағдайды анықтай білу және балық аурулары диагнозын белгілей білу; балық және басқа су организмдерін тасымалдау ережелері туралы; балық өсіру шаруашылықтарын жобалау және салу

Пререквизиттер

Жалпы ветеринариялық паразитология және гельминтология

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Ветеринариялық офтальмология

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	4
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Бұл сабақ бойынша студенттерге малдардың, құстардың тағы басқа үй жануарларының көзінің құрылысы мен қызметі, көзауруларын туғызатын себептерді, клиникасы мен балау әдіс – тәсілдерін және ветеринариялық шараларын оқытады. Білім алу барысында студенттер ауылшаруашылық малдарының, құстардың және ұсақ үй жануарларының көздерін зерттеудің клиникалық және арнайы әдістерін, көз ауруларын балау, емдеу және профилактикалық шараларын меңгереді.

Пәнді оқыту мақсаты

Жануарлардағы көз аурулары өте жиі кездеседі. Олар әртүрлі механикалық, химиялық және физикалық жарақаттардың тікелей әсерінен пайда болуы немесе кейбір жұқпалы, паразиттік және жұқпалы емес ауруларда дамуы мүмкін.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 4 Арнайы пәндерді игеруде, санитарлық, емдеу және алдын алу шараларын орындау үшін биологиялық білімдерін қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

Көз аурулары кезінде жануарлар мен құстарға білікті медициналық көмек көрсету және алдын алу іс-шараларын жүргізу саласында базалық және бейінді білімді көрсетеді.

Пререквизиттер

Жалпы ветеринариялық хирургия

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Шекарадағы және көліктегі ветеринариялық-санитариялық бақылау

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	4
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән мемлекеттік кедендік шекара арқылы өтетін жүктерді ел ішінде - Қазақстан Республикасында жүріп-тұру өткізу жөніндегі мәселелердің тәртібін қарастырады және оқытады. Адам денсаулығына өте қауіпті инвазиялық және инфекциялық ауруларының таралуын ел аумағына жібермеу үшін ветеринариялық-санитариялық қадағалау және бақылау аясына жататын жүктерінің сапасын және мал шикізат және өсімдік шаруашылығы өнімдердің сапасын бақылау әдістерін үйретеді.

Пәнді оқыту мақсаты

Қазақстан Республикасының мемлекеттік кедендік шекаралары арқылы ветеринариялық-санитариялық қадағалау мен бақылауға жататын нысандар (объектілер) мен жүктер тасымалдану тәртібі мен ережелері жөнінде студенттерге теориялық білім беру және тәжірибелік дағдыландыру болып табылады.

Оқыту нәтижелері

ON 7 Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ON 8 Ветеринариялық-санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық-санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ON 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- дайындау, қайта өңдеу, қайта өңдеу, тасымалдау, сақтау және тұтынуға пайдалану ерекшеліктері;

- импортқа, экспортқа, транзиттік және ішкі тасымалдауға және 196 мал айдауға байланысты кез келген бақыланатын объектілерге (объектілерге) және "жүктерге" қойылатын ветеринариялық-санитариялық талаптар;

– Мемлекеттік ветеринариялық-санитариялық қадағалау және бақылау қызметі бақылаудағы объектілерде және шекаралар мен көліктерде тасымалдау кезеңінде және т. б. жүргізетін ветеринариялық-санитариялық қағидалар мен тәртіп пен қажетті іс-қимылдар мен шаралар.

Пререквизиттер

Зооноздар

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Ветеринариялық травматология

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	4
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән мал дәрігері маманының клиникалық ойлау қабілетін қалыптастыратын, жетекші клиникалық пәндердің бірі. Жануарлардың инвазиялық және жұқпалы аурулардың, көбінесе жұқпалы емес хирургиялық ауруларының ауру тарихы, балау, алдын алу, емдеу шараларын оқытады. Жарақат тудыратын аурулар ғана емес, сонымен қатар жануарларды ұстаудың нашар жағдайлары мен дұрыс пайдаланбаудан туындаған жалпы патологияның алдын-алу мен емдеуді дұрыс қолдануға үйретеді.

Пәнді оқыту мақсаты

Студенттердің жарақаттану диагностикасы бойынша терең білім алуы

өндірістік, табиғи және басқа факторлардың жарақаттануына ықпал ететін ерекшеліктерді ескере отырып, әртүрлі

этиологиялар: ауылшаруашылық жануарларының жарақаттануын емдеу және алдын-алу әдістерін жасау.

Оқыту нәтижелері

ON2 Терапиялық, диагностикалық, хирургиялық іс-шараларда кәсіби дағдыларды тәжірибеде қолдану.

ON 5 Әртүрлі клиникалық белгілері мен белгілер жиынтығы бар аурулар кезінде емдеуді тағайындау туралы шешім қабылдау.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

- осы пәннің негізгі түсініктері мен анықтамаларын түсіну;

- алған білімдерін ауыл шаруашылығы жануарлары жарақатының диагностикасы, емі және алдын алу үшін қолдана білу;

Пререквизиттер

Жалпы ветеринариялық хирургия

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау

Ет-сүт өнімдерінің технологиясы, гигиенасы, санитариясы және ветеринариялық-санитариялық сараптамасы

Пән циклі	Бейіндеуші пәндер
Курс	5
Академиялық кредит саны	4
Білімді бақылау нысаны	Емтихан

Пән мазмұнының қысқаша сипаттамасы

Пән ет және сүт өнімдерін өндіру технологиясын, шикізаттарды өңдеудің әр түрлі технологияларын және жоғары сапалы өнім шығару және мал өнімдері мен шикізаттарының сапасына ветеринариялық-санитариялық қадағалау жүргізу және ет және сүт өндіріс нысандарында ветеринариялық-санитариялық шараларды жүргізуді оқытады. Шұжық, ет консерві өнімдері, жылқы, ірі қара, қой, шошқа еттерінен дайындалатын ет өнімдерін және қышқылды, ацидофильді сүт өнімдерін өндіру технологиясы, санитариясы және ветеринариялық-санитариялық сараптауды үйренеді.

Пәнді оқыту мақсаты

Ет және сүт өнімдерін өндіру технологиясын, шикізаттарды өңдеудің әр түрлі технологияларын және жоғары сапалы өнім шығару және мал өнімдері мен шикізаттарының сапасына ветеринариялық-санитариялық қадағалау жүргізу.

Оқыту нәтижелері

ON 7 Ветеринариялық-санитариялық сараптама жүргізу және мал шаруашылығы мен өсімдік шаруашылығы өнімдерінің тағамдық қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

ON 8 Ветеринариялық-санитариялық қызметтің бақылауындағы объектілерге ветеринариялық-санитариялық қадағалауды жүзеге асыру.

ON 9 Халықты жануарлар мен адамға ортақ аурулардан қорғауды ұйымдастыру.

Пән бойынша оқыту нәтижелері

-санитариялық сапасы жоғары мал өнімдерін өндіру мәселелерінде;

- санитариялық қауіпсіз ет-сүт өнімдерін өндіру технологиясын жақсарту мақсатында ветеринариялық-санитариялық қорытындымен қоса нақты ұсыныстарды жасау.

Пререквизиттер

Өсімдік, балық, ара шаруашылығы өнімдерінің ВСС

Постреквизиттер

Қорытынды аттестаттау